

HajduFly DTO

Képzési kézikönyv

FI(S)-HUN

1-4. rész

Hatályos: 2023.01.15-

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	1
Érvényes oldalak jegyzéke	3
1 rész – Tanfolyam ismertetése	4
1.1 A tanfolyam célja	4
1.2 A tanfolyamra jelentkezés követelményei	4
1.3 Korábbi tapasztalat jóváírás	4
1.4 Képzési tematika	5
1.4.1 Elméleti tematika (Csak tanfolyam keretében)	5
1.4.2 Repülési tematika	8
1.5 Előmenetel	9
1.5.1 Előmenetel értékelése	9
1.5.2 A nem megfelelő előmenetel megállapítása	9
1.5.3 Intézkedések a nem megfelelő előmenetel kijavítására	9
1.5.4 Az oktató váltás szabályai	9
1.5.5 Az oktatóváltás lehetséges maximális száma egy növendékre vonatkozóan	9
1.5.6 Belső visszacsatolási rendszer a képzési hiányosságok felfedezésére	9
1.5.7 Repülés – Jártassági ellenőrzések és vizsgák	9
1.6 A képzés adatnyilvántartása	10
1.6.1 Jelenléti nyilvántartások	10
1.6.2 A képzési adatnyilvántartások vezetésének módja	10
1.6.3 Szabályok az adatnyilvántartások és dokumentumok védelmére	11
1.6.4 A naplóbejegyzésekre vonatkozó szabályok	11
1.7 Biztonsági képzés	11
1.7.1 Egyéni felelősségek	11
1.7.2 Vészhelyzeti gyakorlatok gyakorisága	11
1.7.3 Fegyelem	11
Módosítások Jegyzéke	12
2 rész – Gyakorlati képzés	13
2.1 Repülési gyakorlatok	13
2.2 Oktatói módszerek	20
Módosítások Jegyzéke	21
3 rész – Képzés földi gyakorló berendezésben	22
4 rész - Elméleti képzés	23
4.1 A képzés célkitűzése	23
4.2 A képzés alapjai	23
4.2.1 Oktatás és tanulás	23
4.2.2 Tételek	23
4.2.3 Egyéni ismeretek	24
4.3 Elméleti oktatás felépítése	24
4.4 Előmeneteli vizsga	26
5 SPL FI(S) ismeretfrissítő szeminárium (SFCL.360 FI(S)(a)(1)(i))	28
5.1 A képzés célja	28
5.2 Speciális feltételek	28

5.3	Beszámítás.....	28
5.3.1	A képzés menete	28
5.3.2	Képzési tematika	28
5.4	Képzés menete	28
	Módosítások Jegyzéke	30

Érvényes oldalak jegyzéke

Revízió sz.	Oldal sz.	Kiadás dátuma	Revízió sz.	Oldal sz.	Kiadás dátuma
v.2.	1	2023.01.15.			
v.2.	2	2023.01.15.			
v.2.	3	2023.01.15.			
	4	2022.09.01.			
	5	2022.09.01.			
	6	2022.09.01.			
	7	2022.09.01.			
	8	2022.09.01.			
	9	2022.09.01.			
	10	2022.09.01.			
	11	2022.09.01.			
	12	2022.09.01.			
	13	2022.09.01.			
	14	2022.09.01.			
	15	2022.09.01.			
	16	2022.09.01.			
	17	2022.09.01.			
	18	2022.09.01.			
	19	2022.09.01.			
	20	2022.09.01.			
	21	2022.09.01.			
	22	2022.09.01.			
	23	2022.09.01.			
	24	2022.09.01.			
	25	2022.09.01.			
	26	2022.09.01.			
	27	2022.09.01.			
v.1.	28	2023.01.15.			
v.1.	29	2023.01.15			
v.2.	30	2023.01.15			

1 rész – Tanfolyam ismertetése

1.1 A tanfolyam célja

(1) Az FI(S)képzés célja, hogy megtanítsa a vitorlázórepülő-vezető szakszolgálati engedély engedélyesét az FI(S)jogosítás megszerzéséhez szükséges szakmai tudásszintre azért, hogy:

- a) megújítsa és felfrissítse az oktató-jelölt műszaki ismereteit,
- b) az oktató-jelöltet az elméleti képzés és gyakorlati repülés oktatására képezze,
- c) meg lehessen bizonyosodni arról, hogy az oktató-jelölt repülési képessége megfelelően magas szintű.
- d) megtanítsa az oktató-jelöltet a képzés vezérelveire, és arra, hogy hogyan kell alkalmazni ezeket a vitorlázórepülő-vezető szakszolgálati engedélyhez szükséges szinthez.

(2) A FI(S) képzésnek különös hangsúlyt kell fektetnie az egyén szerepére, összefüggésben az emberi tényezők fontosságával az ember-gép, valamint az elméleti tudás kapcsolatában.

Különösen figyelni kell az oktató-jelölt érettségére és ítélőképességre, beleértve emberismeretét, az emberi viselkedésminták és a képzettség szintjének felismerését.

(3) A képzés során az oktató-jelöltnek fel kell hívni a figyelmét, hogy saját hozzáállása mennyire fontos a repülés biztonsága szempontjából. A biztonságra való törekvés tudatosítása alapvető célja a képzésnek. A biztonság javításának szándéka a tanfolyam során objektív alapelv. A képzés egyik legfontosabb feladata, hogy az oktató jelöltek megszerezzék azokat az ismereteket, képességeket és hozzáállást, melyek alkalmassá teszik az oktatói feladatok ellátására

1.2 A tanfolyamra jelentkezés követelményei

Minimális életkor:

A FI(S)kérelmezőnek be kell töltenie a 18. életévet.

Egyéb követelmények:

- a kérelmezőnek rendelkeznie kell legalább középfokú iskolai végzettséggel.
- a képzést érvényes szakszolgálati engedéllyel lehet végrehajtani.
- rendelkezni kell az üzembentartó engedéllyével,
- legalább 2 éves SPL szakszolgálati engedéllyel,
- 100 repült órával és 200 felszállással vitorlázó repülőgépen

1.3 Korábbi tapasztalat jóváírás

Ha a pilóta már rendelkezik az (EU) 2018/395 rendelet III. mellékletének (BFCL rész) vagy a 1178/2011/EU rendeletének I. mellékletének (FCL rész) megfelelő oktatói tanúsítvánnyal, ez a tanúsítvány teljes mértékben beszámítandó az FI(S) tanfolyam „25 óra tanítási és tanulási ismeretek” alpontja szerinti követelmény teljesítésébe.

Ha a pilóta rendelkezik vagy valamikor rendelkezett FI(A), FI(H) vagy FI(As) tanúsítvánnyal, 18 óra beszámítandó az FI(S) tanfolyam „30 óra elméleti képzés és gyakorlás. beleértve az előrehaladást felmérő vizsgákat” alpontja szerinti követelmények teljesítésébe.

1.4 Képzési tematika

Az FI(S) tanúsítvány kérelmezője először egyedi előzetes értékelő vizsgát tesz valamely a DTO-nál a tanfolyam kezdési időpontját megelőző 12 hónapon belül annak felmérése érdekében, hogy képes-e a tanfolyam elvégzésére.

A tanfolyam két részből áll. Az egyik rész a tanfolyam keretén belül végrehajtott elméleti képzés. A másik rész a gyakorlati képzés, amely elméleti és gyakorlati hatósági jártasság ellenőrző repüléssel ér véget.

1.4.1 Elméleti tematika (Csak tanfolyam keretében)

Az FI(S) elméleti képzésnek legalább 30 órából és 25 óra tanítási és tanulási ismeretektől kell állnia, beleértve az előmeneteli vizsgákat. A tematika részletezése a 4.3 Elméleti oktatás felépítése fejezetben. Az elméleti képzés e fejezetben előírt tematika részét csak a képzési szervezet által szervezett tanfolyam keretében lehet végrehajtani.

Idő		Tematika	Óra
1. hét	1. nap	Oktatás módszertana: Oktatás feltételeinek megteremtése	6
	2. nap	Oktatás módszertana: A tanuló előrehaladása és értékelése	6,5
	3. nap	Oktatás módszertana: Tanulási-oktatási folyamatok	6
	4. nap	Oktatás módszertana: Képzési program kialakítása, emberi teljesítőképesség és a vészhelyzetek	6,5
	5. nap	SPL elmélet: Szabályozás, légi jog	6
2. hét	6. nap	SPL elmélet: Üzemeltetés, gyakorlati repülés	6
	7. nap	SPL elmélet: Repüléselmélet, aerodinamika	6
	8. nap	SPL elmélet: Meteorológia, kommunikáció, navigáció	6
	9. nap	SPL elmélet: Technikai ismeretek, elsősegély	6

Módszertani ismeretek

a) Tanulási folyamat

Motiváció, érzékelés és megértés, memória és használata, szokások és átvitel, a tanulás akadályai, a tanulás ösztönzése, tanulási módszerek, a tanulás mértéke

b) Oktatási folyamat

A hatékony oktatás összetevői, az oktatói tevékenység megtervezése, oktatási módszerek, oktatás az „ismerttől” az „ismeretlenig”, az „óratervek” használata.

c) Képzési filozófiák

A strukturált (jóváhagyott) képzési tanfolyamok értéke, az előre megtervezett tematika fontossága, az elméleti tudás és a repülés oktatás összekapcsolása.

d) Az alkalmazott oktatás technikái

1. Elméleti ismeretek - tantermi oktatási technikák

Képzési segédeszközök használata, csoportos előadások, egyéni eligazítások, növendékek részvétele/megbeszélések.

2. Repülés – repülés közben alkalmazandó oktatási technikák

A repülési/pilótafülke környezet, az alkalmazott oktatás technikái, repülés utáni, és közbeni ítélőképesség és döntéshozás.

e) A növendékek értékelése és vizsgáztatása

1. A növendékek teljesítményének értékelése

Az előrehaladást ellenőrző vizsgák szerepe, a tudás felidézése, a tudás átalakítása megértéssé, a megértés átalakítása tudatos tevékenységekké, az előrehaladás értékelésének szükségessége.

2. A növendékek hibáinak elemzése

A hibák okainak megállapítása, először a nagy hiányosságok, és csak utána a túlzott mértékű kritizálás elkerülése, a tömör és világos kommunikáció szükségessége.

f) A képzési program kialakítása

Az órák megtervezése, felkészülés, magyarázatok és demonstráció, a növendékek részvétele és gyakorlás, értékelés.

g) Az emberi teljesítőképeség és korlátai a repülésoktatásban

Élettani tényezők, pszichológiai tényezők, az emberi információ feldolgozási folyamat, viselkedésformák, az ítélőképesség és döntéshozási képesség kialakulása.

h) Veszélyek, amelyeket a vitorlázó-repülőgépen, repülés során szimulált üzemzavarok okozhatnak.

A biztonságos magasság kiválasztása, a „zsigeri szinten” begyakorolt eljárások fontossága,

i) Az oktatás adminisztrálása

Repülési/elméleti oktatás nyilvántartása, a pilóta személyes hajózánaplója, a repülési/földi tanterv, tananyag, hivatalos nyomtatványok, légiüzemeltetési utasítás, repülésre felhatalmazó dokumentációk, légijármű dokumentumai, a szakszolgálati engedélyek szabályozása

Egyéb ismeretek

Egyéni tanulás és konzultáció keretén belül a SPL – Vitorlázó pilóta szakszolgálati engedély vitorlázó jogosítással képzés elméleti oktatás anyaga.

Kompetencia	Végrehajtás	Ismeret
Oktatási eszközök előkészítése	a) Biztosítja a megfelelő helyszínt b) Előkészíti a képzési anyagot c) Rendezi a megfelelő erőforrásokat	a) célok b) rendelkezésre álló források c) kompetencia alapú képzési módszerek
Tanulást segítő légkör teremtése	a) Tiszteletet vív ki, megfelelő viselkedést generál b) tisztázza a szerepeket c) meghatározza a célokat d) feltárja és támogatja a növendék igényeit	a) a tanulás akadályai b) tanulási stílusok
Ismeret átadás	a) egyértelműen kommunikál b) megteremti és fenntartja a kapcsolatot a valósággal c) keresi a képzési lehetőségeket	tanulási módszerek

Kompetencia	Végrehajtás	Ismeret
Emberi tényezők, valamint a vészhelyzet- és hibakezelés egyesítése	összekapcsolja az emberi tényezőket a gyakorlati képzéssel	a) emberi tényezők b) a nem kívánt repülési állapotok okai és megszüntetésükre hozott ellenintézkedések
Időbeosztás a képzési célok eléréséhez	Megfelelő időt szán a kompetencia cél eléréséhez	tanterv időbeosztása
Tanulás megkönnyítése	a) ösztönzi a növendékek részvételét b) motiváló, türelmes, magabiztos és határozott magatartást mutat c) személyes támogatást nyújt d) ösztönzi a kölcsönös támogatást	a) könnyítés b) hogyan adjon konstruktív visszajelzést c) hogyan ösztönözzük a növendéket a kérdések felvetésére és tanács kérésére
Teljesítmény értékelés	a) értékeli és ösztönzi a növendékek önértékelését a kompetencia normái szerint b) értékeli, döntést hoz és egyértelmű visszajelzést ad	a) megfigyelési technikák b) a megfigyelések rögzítésének módszerei
Az előmenetel követése és felülvizsgálata	a) összehasonlítja az eredményeket a kitűzött célokkal b) megállapítja a tanulási sebességének egyéni különbségeit c) megfelelő korrekciós intézkedést alkalmaz	a) tanulási stílusok b) az egyéni igényeknek megfelelő képzési stratégiák
Képzések értékelése	a) visszajelzést kap a növendékektől b) nyomon követi a képzési folyamatokat a kompetencia kritériumai alapján c) megfelelő nyilvántartást vezet	a) kompetencia és a kapcsolódó elemek egységessége b) teljesítmény kritériumok
Beszámolás az eredményekről	precízen számol be a felügyelt műveletekről és eseményekről	a) a képzési szakasz céljai b) egyéni / rendszerszintű gyengeségek

1.4.2 Repülési tematika

Repülési feladat sorszáma	Briefing	Debriefing	Repülési órák	Felszállások száma
1a	2		FE	FE
1	2	2	1:30	15
2	1	1	0:20	6
3	1	1	3:00	10
4	1	1	1:15	5
Összesen:	7	5	6:05	36

A FI(S) – Vitorlázó repülés-oktató képzés tematikájának le kell fednie az érvényes SPL képzés tematikájában szereplő feladatok végrehajtását, kiegészítve az azok oktatásához szükséges módszerekkel, beleértve a feladatok földi előkészítésének és a visszakerdezésnek oktatását is.

Kötelező elemei:

- repülés-előtti előkészítés, repülőgép összeszerelésének és átvizsgálásának ismerete, növendék elhelyezkedése a kabinban.
- a levegőbe emelkedés technikai, beleértve a csörlést és a vontatást, a megfelelő sebességhatárokat, vészhelyzeti eljárásokat és használt jelzéseket
- a repülőgép vezetése látás melletti tájékozódással, forgalmi kör felépítése,
- a kritikus repülési sebességgel való repülés ismerete,
- az átesés, dugóhúzó és a zuhanóspirál felismerése és abból való kivétel technikája,
- normál és oldalszeles fel- és leszállások végrehajtása,
- kötélszakadás, leakadás, vészhelyzeti eljárások,
- 360 fokos fordulók, túldöntött fordulók, spirálozás
- Elméleti tanfolyam tematika. (Csak tanfolyam keretében)

A feladatok végrehajtási sorrendje nem feltétlenül kötött, az oktatójelölt képességei, fejlődése, az időjárási körülmények, a rendelkezésre álló repülési idő, az aktuális üzemi környezet és a feladatok rendelkezésre álló oktatógépre való alkalmazhatóságának függvényében felcserélhetőek. Az egyes felszállások során a különböző repülési feladatok összevonhatóak, egyes feladatok pedig több felszállásban is végrehajthatóak.

Földi előkészítés és visszakerdezés (Briefing-debriefing)

A földi előkészítés során minden esetben el kell magyarázni, hogy melyik gyakorlat(ok) bemutatása és gyakorlása történik majd a repülés során. Tisztázni kell, hogy ki irányítja a repülés folyamatát, és mikor ki vezeti a repülőgépet, szem előtt tartva a repülésbiztonságot és az időjárási körülményeket is. A gyakorlat természete határozza meg annak a sorrendjét, hogy mikor mely mely részét hajtják végre.

A földi előkészítés öt fő eleme:

- feladat célja,
- végrehajtás módja (mit, hogyan és ki hajtja végre)
- a repülés előkészítése
- az elmondottak megértésének visszaellenőrzése
- a repülőgép vezetéséért felelős meghatározása

Debriefing: Minden feladat végrehajtása után az oktatójelölt kikérdezi a növendék szerepét betöltő oktatót. Ki kell értékelni, hogy a feladat teljesítve lett, a hibák jelentősek vagy nem jelentősek, mit kell

javítani vagy fejleszteni, illetve a növendékpilóta elérte-e az elvárt szintet, vagy a repülést meg kell ismételni.

A visszakérdezést az oktató (FIS) hagyja jóvá.

Általános feltételek:

Az oktatójelölt a kiképzőrepüléseket úgy hajtsa végre, hogy gyakorolja az SPL kiképzés alapvető irányelveit. A kiképzőrepülések során az oktatójelölt a repülőgépben az oktató ülését foglalja el.

Az oktató a kiképzés során általánosságban a növendékpilóta szerepét veszi fel.

Fontos megjegyezni, hogy a repülőgépszemélyzet felelősségi felosztása életbevágó minden repülési műveletnél. Ezért a gyakorlati repülési feladatoknál a repülőgépet vezető személy meghatározása nyomtatékosan fontos minden repülés alatt.

Az oktatójelöltnek meg kell tanulnia, hogyan észlelje és azonosítsa az általános hibákat, és hogyan javítsa azokat megfelelően, amit minden feladatnál hangsúlyozni kell.

1.5 Előmenetel

1.5.1 Előmenetel értékelése

A repülőgép vezető előmenetelét és teljesítményét a repülési oktató értékeli. Az értékelés lehet „megfelelt” és „nem megfelelt”. Az értékelést a repülési feladatok végrehajtását követően kell elvégezni, és a képzési naplóban dokumentálni kell.

1.5.2 A nem megfelelő előmenetel megállapítása

Amennyiben a repülőgép vezető nem felel meg, vagy nem tudja teljesíteni az elvárt szintet a megadott repülési képzési óraszám duplájának lerepülése után sem, akkor a repülési oktató köteles tájékoztatni a Képzésvezetőt.

Ezután a Képzésvezető kétkormányos ellenőrző repülést hajt végre a repülőgép vezetővel és meghatározza a képzés folytatásának lehetőségét és feltételeit.

1.5.3 Intézkedések a nem megfelelő előmenetel kijavítására

A szükséges intézkedésekről – a feladatok megisméltelése, pótlólagos elméleti képzés, oktató váltás – a Képzésvezető dönt.

1.5.4 Az oktató váltás szabályai

Amennyiben oktató váltás válik szükségessé, úgy az új oktatónak a tematika szerint lehet folytatni a képzést.

1.5.5 Az oktatóváltás lehetséges maximális száma egy növendékre vonatkozóan

A képzést több oktató is végrehajthatja.

1.5.6 Belső visszacsatolási rendszer a képzési hiányosságok felfedezésére

Minden repülés oktató Képzésvezetőnek tartozik jelentési kötelezettséggel. Amennyiben egy oktató bármilyen oktatási hiányosságot fedez fel, úgy köteles azt jelenteni a Képzésvezetőnek, egyúttal javaslatot téve a megoldásra.

1.5.7 Repülés – Jártassági ellenőrzések és vizsgák

A képzés alatt lévő repülőgép vezető előmenetelét a hatósági jártassági vizsga előtt az ellenőrző oktató köteles dokumentálni a repülőgép vezető repülési naplójába (ld. 1.6.4 pont).

A FI(S) tanúsítás megszerzéséhez az SFCL.330 szerinti tanfolyam elvégzése a DTO-nál, valamint vizsgáztató által végrehajtott SFCL.345 szerinti kompetenciafelmérés szükséges.

Az FIS(S) képzésfelmérés tartalma:

1. RÉSZ REPÜLÉS ELŐTTI ELIGAZÍTÁS

- Vizuális bemutató
- Technikai pontosság
- Magyarázat érthetősége
- Beszéd érthetősége
- Oktatási technika
- Modellek és segédeszközök használata
- Növendék bevonása

2. RÉSZ REPÜLÉS

- Repülési gyakorlatok bemutatása
- Bemutatás alatti magyarázat
- Hibák korigálása
- Repülőgép vezetése
- Oktatási technika
- Általános légijártasság / biztonság
- Helymeghatározás, légtérhasználat

3. RÉSZ REPÜLÉS UTÁNI ELIGAZÍTÁS

- Vizuális bemutató
- Technikai pontosság
- Magyarázat érthetősége
- Beszéd érthetősége
- Oktatási technika
- Modellek és segédeszközök használata
- Növendék bevonása

1.6 A képzés adatnyilvántartása

1.6.1 Jelenléti nyilvántartások

Az elméleti oktatáson jelenléti nyilvántartást kell vezetni, ahol az oktató és a és a képzésben résztvevők aláírásukkal igazolják a tanfolyamon való részvételt.

1.6.2 A képzési adatnyilvántartások vezetésének módja

A repülés-oktató felelős a képzésben résztvevő repülőgép vezető dokumentumainak, repülési naplójának, szakszolgálati engedélyének ellenőrzéséért, illetve a képzés megfelelő dokumentálásáért. A képzési feladatokat a repülési naplóban is rögzíteni kell. Ez a képzésben résztvevő repülőgép vezető feladata, de a repülési oktató köteles ellenőrizni és aláírásával igazolni ezt. Minden bejegyzésnek egyértelműnek, olvashatónak és érthetőnek kell lennie.

A repülési napló mellett a feladatok végrehajtását a képzési naplóban is dokumentálni kell. A "Képzési napló" formája megegyezik a 2. részben dokumentáltakkal.

1.6.3 Szabályok az adatnyilvántartások és dokumentumok védelmére

A képzésvezető felelős a képzést igazoló dokumentumok megőrzéséért. A képzést igazoló dokumentumokat tűzálló helyen kell megőrizni, majd a tanfolyam befejezését követően digitálisan kerülnek tárolásra a képzés lezárultát követően legalább 3 évig. A megőrzendő dokumentumok: földi és légi oktatások dokumentációja, az egyéni előrehaladással kapcsolatos dokumentációk, a képzéshez kapcsolódó engedélyekről és minősítésekről szóló információk, beleértve a minősítések és az orvosi igazolások lejáratát idejét.

A Légiközlekedési Hatóság kérésére a képzést igazoló dokumentumokat bemutatni köteleles.

1.6.4 A naplóbejegyzésekre vonatkozó szabályok

A képzésvezető köteles a képzésben résztvevő repülőgép vezető repülési naplójába a képzés befejezése után a következő bejegyzést tenni dátummal és aláírásával:

„FI(S)– Vitorlázó repülés-oktató képzést befejezte, hatósági vizsgára bocsátható.”

1.7 Biztonsági képzés

1.7.1 Egyéni felelősségek

Az átképzés alatt lévő repülőgépvezető felelős a pihenőidő betartásáért és a repülési feladatra történő felkészüléséért.

Az oktató felelős az átképzendő repülőgépvezető felkészítéséért, a szükséges repülés előtti és utáni briefing megtartásáért.

1.7.2 Vészhelyzeti gyakorlatok gyakorisága

A repülési oktató saját belátása és döntése szerint bármely repülési feladat közben vészhelyzeti gyakorlat végrehajtását kezdeményezheti.

1.7.3 Fegyelem

Minden repülést az összes résztvevő az elvárt maximális fegyelemmel és odafigyeléssel köteles végrehajtani. A fegyelem megsértése esetén a Képzés Vezetőt értesíteni kell, aki megteszi a szükséges intézkedéseket.

2 rész – Gyakorlati képzés

2.1 Repülési gyakorlatok

A képzés tematikájának le kell fednie az érvényes SPL képzés tematikájában szereplő feladatok végrehajtását, kiegészítve az azok oktatásához szükséges módszerekkel, beleértve a feladatok földi előkészítésének és a visszakerdezésnek (briefing-debriefing) oktatását is. A repülési feladatok végrehajtása során a részletes briefing-debriefing oktatást feladatonként meg kell tartani.

Földi előkészítés és visszakerdezés (Briefing-debriefing)

A földi előkészítés során minden esetben el kell magyarázni, hogy melyik gyakorlat(ok) bemutatása és gyakorlása történik majd a repülés során. Tisztázni kell, ki irányítja a repülés folyamatát, és mikor ki vezeti a repülőgépet, szem előtt tartva a repülésbiztonságot és az időjárási körülményeket is. A gyakorlat természete határozza meg annak a sorrendjét, hogy mikor mely mely részét hajtják végre.

A földi előkészítés öt fő eleme:

- feladat célja,
- végrehajtás módja (mit, hogyan és ki hajtja végre)
- a repülés előkészítése
- az elmondottak megértésének visszaellenőrzése
- a repülőgép vezetéséért felelős meghatározása

Debriefing: Minden feladat végrehajtása után az átképzés alatt álló oktató kikérdezi a növendék szerepét betöltő oktatót. Ki kell értékelni, hogy a feladat teljesítve lett, a hibák jelentősek vagy nem jelentősek, mit kell javítani vagy fejleszteni, illetve a növendékpilóta elérte-e az elvárt szintet, vagy a repülést meg kell ismételni.

A visszakerdezést az átképzést végző oktató (FI(S)) hagyja jóvá.

Általános feltételek:

Az átképzés alatt álló oktató a kiképzőrepüléseket úgy hajtja végre, hogy gyakorolja az SPL képzés alapvető irányelveit. A kiképzőrepülések során az átképzés alatt álló oktató a repülőgépben az oktató ülését foglalja el. Az átképzést végző oktató a kiképzés során általánosságban a növendékpilóta szerepét veszi fel.

Fontos megjegyezni, hogy a repülőgépszemélyzet felelősségi felosztása életbevágó minden repülési műveletnél. Ezért a gyakorlati repülési feladatoknál a repülőgépet vezető személy meghatározása nyomatékosan fontos minden repülés alatt.

Az átképzés alatt álló oktátónak meg kell tanulnia, hogyan észlelje és azonosítsa az általános hibákat, és hogyan javítsa azokat megfelelően, amit minden feladatonál hangsúlyozni kell.

Megjegyzés: az adott feladatokhoz, amennyiben több felszállás kerül végrehajtásra, mint amennyi dokumentálható az adott oldalon, a függelékben található „üres képzési tematika” befűzése és dokumentálása szükséges.

1/a. Feladat: Földi előkészítés**FE : 2 óra**

Az oktatójelöltnek meg kell tudnia ismertetni a felszállás előtti teendőket a növendékkel: A repülőgép bemutatása, a vitorlázó repülőgépek mozgatása a földön, kabin és műszerek elrendezése, elhelyezkedés az ülésben, pedálok, háttámla kényelmes beállítása, heveder bekötése stb, a gép repülés előtti külső-belső átvizsgálása, szükséges fedélzeti okmányok. Be kell tudni mutatni a növendéknek a vészhelyzeti eljárásokat, mentőernyő használatát, gép elhagyását.

A tervezett feladatok konzultációja az oktatóval (briefing-debriefing).

1/a	Oktató neve:	Növendék neve:	
Dátum:	Oktatás helyszíne:		
Megjegyzések:			
Megfelelt:		Nem felelt meg:	
Növendék aláírása:		Oktató aláírása:	

1. Feladat: Iskolakör repülése oktatóval csőrlésből**15 felszállás Dual 1:30**

Cél: Az oktatójelölt repülőgép vezető ismerje meg az iskolakörön való repülés oktatását, beleértve a fel- és leszállást, az iskolakör felépítését, a változó állásszöggel való repülést, az előforduló hibák felismerését és kiküszöbölését az alkalmazott SPL kiképzési tematika szerinti repülési feladatok esetén:

1/1 feladat: Szoktató repülés

4/1 feladat: Csőrlésből történő felszállások oktatóval

1/2 feladat: Egyenes vonalú repülés oktatóval

1/3 feladat: Iskolakör végrehajtása oktatóval

1/4 feladat: Iskolakör repülése oktatóval

1/5 feladat: Változó állásszöggel való repülés végrehajtása oktatóval

1/8 feladat: A kiszámítás és a leszállásnál előforduló hibák helyesbítésének gyakorlása, csúsztatás

1/9 feladat: Szimulált műszerhiba, letakart műszerfallal való repülés

1/10 feladat: Egyedül repülés előtti ellenőrző repülés

1. Feladat: Iskolakör repülése oktatóval csőrlésből			Növendék neve:			Oktató neve:		
Dátum:			METAR/TAF:					
Felszállás helye:	Tervezett			Tényleges			Repülőgép adatai	
	Elmélet	Felszállások	Repidő	Elmélet	Felszállások	Repidő	Típus:	
Előző oldalról:	2	0	0:00					
Ezen az oldalon:	4	15	1:30				Lajstrom:	
Összesen:	6	15	1:30					
				Megfelelt	Nem felelt meg	Megjegyzés:		
Egyéb:								
Oktató aláírása:				Növendék aláírása:				

2. Feladat: Kötélszakadás oktatásának gyakorlása csőrlésből 6 felszállás Dual 0:20

Cél: A növendék tanulja meg a kötélszakadás eseténi teendők oktatását mindhárom leszállási mód esetén. (2x180°, 180°, egyenesből)

Az alkalmazott SPL kiképzési tematika szerinti repülési feladatok:

1/6 feladat és 4/2 feladat: Kötélszakadás és szimulált aggregátor hiba gyakorlása

2. Feladat: Kötélszakadás oktatásának gyakorlása csőrlésből		Növendék neve:		Oktató neve:			
Dátum:		METAR/TAF:					
Felszállás helye:	Tervezett			Tényleges			Repülőgép adatai
	Elmélet	Felszállások	Repidő	Elmélet	Felszállások	Repidő	Típus:
Előző oldalról:	6	15	1:30				Lajstrom:
Ezen az oldalon:	2	6	0:20				
Összesen:	8	21	1:50				
				Megfelelt	Nem felelt meg	Megjegyzés:	
Leírás:							
Egyéb:							
Oktató aláírása:				Növendék aláírása:			

3. Feladat: Vontatás oktatásának, a 360° -os éles fordulók és a dugóhúzó végrehajtásának oktatása

10 felszállás Dual: 3:00

A gyakorlat helye: 2 iskolakör, 8 légtér

Cél: Az oktatójelölt szerezzen gyakorlatot a vontatásos kiképzésnél előforduló hibák kiküszöbölésének, 360°-os fordulók, lehúzás végrehajtásának oktatásában.

Az iskolakör repülések alkalmával a leoldás után gyakorolja szabad repülésben a 360°-os éles fordulók oktatását.

A légtér repülések alkalmával leoldás után a növendék szerezzen gyakorlatot a lebillenések, valamint az 1 és 2 pördületes dugóhúzó oktatásában, a hibák felismerésében és kijavításában az SPL kiképzési tematika szerinti repülési feladatok szerint:

1/3 feladat, 1/4 feladat és 3/1 feladat: Vontatás és iskolakör végrehajtása oktatóval

1/6 feladat és 3/2 feladat: Kötél leakadásának gyakorlása váratlan leoldással

1/8 feladat és 3/3 feladat: Lehúzás, vontatásos fordulók gyakorlása

3/4 feladat: Egyedül repülés előtti ellenőrző repülés

1/7 feladat: A dugóhúzó felismerése, megszüntetésének és megelőzésének gyakorlása

2/2 feladat: 360 fokos fordulók bemutatása, gyakorlása oktatóval

2/4 feladat: Termikbemutató oktatóval

2/7 feladat és 2/9 feladat: Az emelőáramlatok kihasználásának gyakorlása oktatóval

2/12 feladat: Felkészítés a szakszolgálati engedély jártassági vizsgára

3. Feladat: Vontatás oktatásának, a 360° -os éles fordulók és a dugóhúzó		Növendék neve:		Oktató neve:			
Dátum:		METAR/TAF:					
Felszállás helye:	Tervezett			Tényleges			Repülőgép adatai
	Elmélet	Felszállások	Repidő	Elmélet	Felszállások	Repidő	Típus:
Előző oldalról:	8	21	1:50				Lajstrom:
Ezen az oldalon:	2	10	3:00				
Összesen:	10	31	4:50				
			Megfelelt	Nem felelt meg	Megjegyzés:		
Leírás:							
Egyéb:							
Oktató aláírása:				Növendék aláírása:			

4. Feladat: Oktatói vizsga feladatának gyakorlása oktatóval**5 felszállás Dual: 1:15****A gyakorlat helye: 2 iskolakör csőrlés, 3 légtér vontatás**

Cél: A képzésvezető vagy annak megbízottja a repülés során ellenőrizzé, hogy az oktatójelölt a követelményeknek megfelelően tudja felépíttetni a jobb és bal iskolaköröket, a követelményeknek megfelelően tudja végrehajtani a csőrlést, vontatást, dugóhúzót (+/- 150-os irányeltérés), merülést, váltott 360°-os fordulót, besorolást, kiszámítást, jelre szállást. A jelre szállás akkor elfogadható, ha a repülőgép vezető a "T" jel és az után 25 méterre kitűzött piros zászló közötti terepszakaszon kilebegtetve ér földet.

A gyakorlat utolsó felszállása ellenőrző repülés, melynek sikeres végrehajtását követően a jelölt hatósági vizsgára bocsátható.

Megjegyzés: Az oktatói kiképzést kizárólag a képzésvezető vagy annak megbízottja végezheti.

A kiképzés során az oktató az első ülésben ül.

4. Feladat: Oktatói vizsga feladatának gyakorlása oktatóval		Növendék neve:		Oktató neve:			
Dátum:		METAR/TAF:					
Felszállás helye:	Tervezett			Tényleges			Repülőgép adatai
	Elmélet	Felszállások	Repidő	Elmélet	Felszállások	Repidő	Típus:
Előző oldalról:	10	31	4:50				
Ezen az oldalon:	2	5	1:15				Lajstrom:
Összesen:	12	36	6:05				
			Megfelelt	Nem felelt meg	Megjegyzés:		
Leírás:							
Egyéb:							
Oktató aláírása:				Növendék aláírása:			

2.2 Oktatói módszerek

Ezen átképzési tematika 4 különálló gyakorlatot tartalmaz. Minden egyes gyakorlatot maradéktalanul végre kell hajtani, mielőtt a következő gyakorlatot elkezdené a repülőgép vezető. A leírt felszállás számok a minimumot jelentik, melyektől pozitív irányba az oktató döntése vagy a repülőgép vezető kérése alapján el lehet térni.

A hatósági jártassági vizsgára bocsátás feltétele a gyakorlatok maradéktalan végrehajtása.

Az egyes gyakorlatok végrehajtását az oktatónak aláírásával igazolni kell a képzési terv megfelelő rovatában.

Minden egyes repülési gyakorlat végrehajtása előtt és után eligazítást kell az oktatónak tartani. Az eligazítások időtartama nincsen meghatározva, de az oktató felelősséggel tartozik azért, hogy a repülőgép vezetővel kellő mértékben megismertesse és megértesse a soron következő gyakorlat lényegét és az elvárt teljesítési szintet. Az oktató kérdésekkel ellenőrizheti vissza a növendék felkészültségi szintjét.

3 rész – Képzés földi gyakorló berendezésben

Nincs alkalmazva

4 rész - Elméleti képzés

4.1 A képzés célkitűzése

(1) A FI(S) képzés célja, hogy megtanítsa a vitorlázórepülő-vezető szakszolgálati engedély engedélyesét a FI(S) jogosítás megszerzéséhez szükséges szakmai tudásszintre azért, hogy:

- a) megújítsa és felfrissítse az oktató-jelölt műszaki ismereteit,
- b) az oktató-jelöltet az elméleti képzés és gyakorlati repülés oktatására képezze,
- c) meg lehessen bizonyosodni arról, hogy az oktató-jelölt repülési képessége megfelelően magas szintű,
- d) megtanítsa az oktató-jelöltet a képzés vezérelveire, és arra, hogy hogyan kell alkalmazni ezeket a vitorlázórepülő-vezető szakszolgálati engedélyhez szükséges szinthez.

(2) A FI(S) képzés során alkalmazott tematikának le kell fednie az SPL képzés tematikáját és feladatait mind az elméleti tantárgyak, mind a gyakorlati repülés oktatásának tekintetében.

(3) A FI(S) képzésnek különös hangsúlyt kell fektetnie az egyén szerepére, összefüggésben az emberi tényezők fontosságával az ember-gép, valamint az elméleti tudás kapcsolatában. Különösen figyelni kell az oktatójelölt érettségére és ítélőképességre, beleértve emberismeretét, az emberi viselkedésminták és a képzettség szintjének felismerését.

(4) A képzés során az oktató-jelöltnek fel kell hívni a figyelmét, hogy saját hozzáállása mennyire fontos a repülés biztonsága szempontjából. A biztonságra való törekvés tudatosítása alapvető célja a képzésnek. A biztonság javításának szándéka a tanfolyam során objektív alapelv. A képzés egyik legfontosabb feladata, hogy az oktató-jelöltek megszerezzék azokat az ismereteket, képességeket és hozzáállást, amelyek alkalmassá teszik az oktatói feladatok ellátására.

4.2 A képzés alapjai

4.2.1 Oktatás és tanulás

Egy jóváhagyott FI(S) elméleti képzésnek legalább 30 órából és 25 óra tanítási és tanulási ismeretekből kell állnia, beleértve az előmeneteli vizsgákat.

4.2.2 Tételek

a) Tanulási folyamat

Motiváció, érzékelés és megértés, memória és használata, szokások és átvitel, a tanulás akadályai, a tanulás ösztönzése, tanulási módszerek, a tanulás mértéke.

b) Oktatási folyamat

A hatékony oktatás összetevői, az oktatói tevékenység megtervezése, oktatási módszerek, oktatás az „ismerttől” az „ismeretlenig”, az „óratervek” használata.

c) Képzési filozófiák

A strukturált (jóváhagyott) képzési tanfolyamok értéke, az előre megtervezett tematika fontossága, az elméleti tudás és a repülés oktatás összekapcsolása.

d) Az alkalmazott oktatás technikái**1. Elméleti ismeretek - tantermi oktatási technikák**

Képzési segédeszközök használata, csoportos előadások, egyéni eligazítások, növendékek részvétele/megbeszélések.

2. Repülés – repülés közben alkalmazandó oktatási technikák

A repülési/pilótafülke környezet, az alkalmazott oktatás technikái, repülés utáni, és közbeni ítélőképesség és döntéshozás.

e) A növendékek értékelése és vizsgáztatása**1. A növendékek teljesítményének értékelése**

Az előrehaladást ellenőrző vizsgák szerepe, a tudás felidézése, a tudás átalakítása megértéssé, a megértés átalakítása tudatos tevékenységekké, az előrehaladás értékelésének szükségessége.

2. A növendékek hibáinak elemzése

A hibák okainak megállapítása, először a nagy hiányosságok, és csak utána a kisebbek kezelése, a túlzott mértékű kritizálás elkerülése, a tömör és világos kommunikáció szükségessége.

f) A képzési program kialakítása

Az órák megtervezése, felkészülés, magyarázatok és demonstráció, a növendékek részvétele és gyakorlás, értékelés.

g) Az emberi teljesítőképeség és korlátai a repülésoktatásban

Élettani tényezők, pszichológiai tényezők, az emberi információ feldolgozási folyamat, viselkedésformák, az ítélőképesség és döntéshozási képesség kialakulása.

h) Veszélyek, amelyeket a vitorlázó-repülőgépen, repülés során szimulált üzemzavarok okozhatnak

A biztonságos magasság kiválasztása, a „zsigeri szinten” begyakorolt eljárások fontossága, folyamatosan tudatában lenni a repülőgép helyzetének, ragaszkodás a helyes eljárásokhoz.

i) Az oktatás adminisztrálása

Repülési/elméleti oktatás nyilvántartása, a pilóta személyes hajózánaplója, a repülési/földi tanterv,

tananyag, hivatalos nyomtatványok, légiüzemeltetési utasítás, repülésre felhatalmazó dokumentációk, légijármű dokumentumai, a szakszolgálati engedélyek szabályozása

4.2.3 Egyéni ismeretek

Tantermi, vagy távoktatás keretén belül a SPL – Vitorlázó pilóta szakszolgálati engedély vitorlázó jogosítással képzés elméleti oktatás anyaga.

4.3 Elméleti oktatás felépítése

A FI(S) képzés során alkalmazott elméleti oktatási tematikának le kell fednie az alkalmazott SPL képzés elméleti tematikájában szereplő témakörök és tantárgyak oktatására való felkészítést.

1. nap (6 óra)**Oktatás módszertana**

- az erőforrások előkészítése;
- a tanulást elősegítő légkör megteremtése;
- az ismeretek átadása;
- a veszélyeshelyzet- és hibakezelés, valamint a repülőszemélyzeti erőforrás-szervezés integrálása;
- az idő beosztása az oktatási célkitűzések eléréséhez;

2. nap (6,5 óra)

Oktatás módszertana

- az ismeretek elsajátításának elősegítése;
- a tanuló teljesítményének értékelése;
- az előrehaladás figyelemmel kísérése és felülvizsgálata;
- a képzési időszakok értékelése; és
- az eredményről szóló jelentés elkészítése.

3. nap (6 óra)

Oktatás módszertana

- tanulási folyamat
- oktatási folyamat
- képzési filozófiák
- az alkalmazott oktatás technikái
- a növendékek értékelése és vizsgáztatása

4. nap (6,5 óra)

Oktatás módszertana

- a képzési program kialakítása
- az emberi teljesítőképeség és korlátai a repülés oktatásban
- veszélyek, amelyeket a vitorlázó repülőgépen, repülés során szimulált üzemzavarok okozhatnak
- az oktatás adminisztrálása

5. nap (6 óra)

SPL elmélet

- jogi szabályozás, légi jog
- repülési szabályok

6. nap (6 óra)

SPL elmélet

- Üzemeltetési eljárások, gyakorlati repülés
- Repülés végrehajtás és tervezés

7. nap (6 óra)

SPL elmélet

- repüléselmélet, aerodinamika, repülés mozgástana

8. nap (6 óra)

SPL elmélet

- meteorológia
- kommunikáció, VFR, rádiókezelés
- Navigáció

9. nap (6 óra)

SPL elmélet

- Vitorlázó repülőgép általános ismeretek (Sárkány, szilárdságtan, műszertan)
- elsősegélynyújtás

4.4 Előmeneteli vizsga

Az elméleti tanfolyam házvizsgával zárul, melynek témakörei:

- Tanulási folyamat
- Oktatási folyamat,
- Képzési filozófiák
- Alkalmazott oktatás technikái
- A növendékek értékelése és vizsgáztatása,
- A képzési program kialakítása
- Az emberi teljesítőképesség és korlátai a repülés oktatásban
- Veszélyek
- Az oktatás adminisztrálása

Az elméleti házvizsgáról vizsganaplót kell vezetni.

Elméleti házvizsganapló

A képzésben résztvevő vitorlázó pilóta neve:

Szakszolgálati engedély száma:.....

Vizsgáztató(k) neve(i):.....

Dátum	Tantárgy	Eredmény	Oktató aláírása
	Tanulási folyamat		
	Oktatási folyamat		
	Képzési filozófiák		
	Az alkalmazott oktatás technikái		
	A növendékek értékelése és vizsgáztatása		
	A képzési program kialakítása		
	Az emberi teljesítőképesség és korlátai a repülés oktatásban		
	Veszélyek		
	Az oktatás adminisztrálása		

Kelt:.....

.....
Vizsgáztató(k) aláírása

5 SPL FI(S) ismeretfrissítő szeminárium (SFCL.360 FI(S)(a)(1)(i))

5.1 A képzés célja

A képzés célja a FI(S) engedélyes oktatási jogosultságának folyamatosságához szükséges ismeretfrissítő képzés végrehajtása.

5.2 Speciális feltételek

Rendelkezik FI(S) bizonyítvánnyal.

5.3 Beszámítás

Nem alkalmazandó

5.3.1 A képzés menete

Elméleti képzés (AMC1 SFCL.360(a)(1)(i))		
Speciális tanfolyami tematika szerint	Tanterem	6 óra
Összesen:		6 óra

5.3.2 Képzési tematika

A tanfolyam tematikáját az alábbi témakörökből kell kiválasztani (AMC1 SFCL.360(a)(1)(i)(e))

- új vagy meglévő szabályok, rendelkezések hangsúlyt fektetve a Part-SFCL-re és az üzemeltetési követelményekre
- tanítás és tanulás
- oktatási technikák
- az oktató szerepe
- nemzeti előírások (ha alkalmazandó)
- emberi tényezők
- repülés biztonság, baleset megelőzés
- repülési készségek
- jogi megfontolások, végrehajtási eljárások
- navigációs készségek, beleértve a meglévő, vagy új rádiónavigációs lehetőségeket
- vitorlázórepülő felhőrepülés oktatása (ha alkalmazandó)
- időjárással kapcsolatos tárgyak, beleértve a terjesztés módját
- bármilyen más tárgy, amelyet az illetékes hatóság meghatároz

5.4 Képzés menete

A képzés szemináriumi formában kell megtartani. Minimális képzési idő 1 nap, 6 óra. Az órák 45 perc tanítást és 15 perc „Kérdések” blokkot tartalmaznak. A képzésről jelenléti ívet kell vezetni, amelyet a Képzésvezető ír alá.

Ismeretfelújító hávizsga napló

A képzésben résztvevő vitorlázó pilóta neve:

Szakszolgálati engedély száma:.....

Vizsgáztató(k) neve(i):.....

Dátum	Tantárgy	Eredmény	Oktató aláírása

Kelt:.....

.....
Vizsgáztató(k) aláírása

